

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v.v.i.
Österreichische Akademie der Wissenschaften – Zentrum für Neuzeit-
und Zeitgeschichtsforschung/Kommission für die Geschichte der
Habsburgermonarchie
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Národní muzeum

pořádají ve dnech

7. a 8. dubna 2011

mezinárodní vědeckou konferenci

150 let moderního parlamentarismu ve střední Evropě

*konference se konaná pod záštitou předsedkyně Poslanecké
sněmovny Parlamentu České republiky Miroslavy Němcové*

Program konference

**Čtvrtek 7. dubna 2011 – Poslanecká sněmovna
(Sněmovní 1 – Praha, Malá Strana, palác bývalého
Zemského gubernia)**

- 8:30 – 9:00   Prezence účastníků
- 9:00 – 9:30   **Slavnostní zahájení vědecké konference**
- předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslava Němcová
  - předseda Akademie věd ČR Jiří Drahoš
  - děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Michal Stehlík
  - generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš
- 9:30 – 9,45   Helmut RUMPLER (Wien): Promeškaná příležitost: předlitavská říšská rada mezi parlamentem a říšským shromážděním
- 9:45 – 10,00   Luboš VELEK (Praha): Český zemský sněm a jeho místo v dějinách českých zemí. Současný stav a perspektivy výzkumu
- 10:00 – 10:10   *Diskuse*
- 10:10 – 10:30   *Přestávka na kávu*

Tematický blok I

Vznik a vývoj moderního parlamentarismu a konstitucionalismu ve střední Evropě do roku 1918

- 10:30 – 10:45 Tobias KAISER (Berlin): Parlament a politická moc
- 10:45 – 11:00 Beata LAKEBERG (Oldenburg): Pražský slovanský sjezd – reprezentativní orgán všech Slovanů?
- 11:00 – 11:15 Ellinor FORSTER (Innsbruck): Bavorská ústava z roku 1808 jako vzor střeoevropských ústav 19. století
- 11:15 – 11:30 *Diskuse*
- 11:30 – 11:45 Stefan MALFÉR (Wien): „Právo vydávat zákony...“. Parlament v českých a rakouských zemích v 19. století
- 11:45 – 12:00 Jonathan KWAN (Nottingham): Formování politické kultury v habsburské monarchii 1861-1867
- 12:00 – 12:15 Pieter JUDSON (Berlin): Poslanci, ministři a novináři: utváření předlitavského parlamentního systému „zdola“
- 12:15 – 12:45 *Diskuse*
- 13:00 – 14:30 *Oběd (Poslanecká sněmovna, Sněmovní 1)*
- 14:30 – 14:45 Jiří ŠTAIF (Praha): Schmerlingova volební geometrie a česká politika 60. let 19. století
- 14:45 – 15:00 Peter URBANITSCH (Wien): Volby do říšské rady 1873 na základě vybraných volebních okresů volebních skupin venkovských obcí a měst a průmyslových míst
- 15:00 – 15:15 Franz ADLGASSER (Wien): Od honorací k národnímu shromáždění? Změna politických elit na příkladě říšské rady

- 15:15 – 15:40 *Diskuse*
- 15:40 – 16:00 *Přestávka na kávu*

Tematický blok II

Národní reprezentace v zastupitelských sborech mnohonárodnostních států

- 16:00 – 16:15 Jiří MALÍŘ (Brno): Zemský parlamentarismus a dobové národní, sociální a demokratizační tendence: příklad moravského zemského sněmu 1861–1918
- 16:15 – 16:30 Andrej RAHTEN (Ljubljana): Slovinští parlamentáři v zastupitelských orgánech habsburské monarchie
- 16:30 – 16:45 Lothar HÖBELT (Wien): 80. léta 19. století jako zlomový bod německé politiky v Čechách
- 16:45 – 17:00 Karol HOLÝ (Bratislava): Aktivity slovenských a rumunských poslanců v Uhorském sněmu 1905–1914
- 17:00 – 17:15 Tomáš PAVLÍČEK (Praha): Reprezentativní politika z povolání. Čeští členové Panské sněmovny Říšské rady
- 17:15 – 17:45 *Diskuse*
- 18:00 *Prohlídka jednacího sálu Poslanecké sněmovny s výkladem*
- 18:30 *Představení nově restaurovaných portrétů maršálků českého zemského sněmu a informačních panelů k vývoji českého parlamentarismu - úvodní slovo: předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslava Němcová*
- 19:00 *Číše vína (Státní akta)*

**Pátek 8. dubna 2011 – Nová budova Národního muzea,
Vinohradská 1 (bývalé Federální shromáždění)**

8:30 – 9:00   Prezence účastníků

Tematický blok III

Specifika vývoje parlamentarismu v meziválečné střední Evropě

9:00 – 9:15   Eva BROKLOVÁ (Praha): Československá parlamentní demokracie a moderní parlamentarismus

9:15 – 9:30   René PETRÁŠ (Praha): Revoluční národní shromáždění 1918–1920: sporné právní aspekty

9:30 – 9:45   Michal PEHR (Praha): Návrhy na reformu prvorepublikového československého parlamentu

9:45 – 10:00   Timo LEIMBACH (Erfurt): Zemský parlamentarismus Výmarské republiky

10:00 – 10:20   *Diskuse*

10:20 – 10:50   *Přestávka na kávu*

Tematický blok IV

Parlamentarismus v totalitních a autoritativních režimech 20. století -

- Československo a střední Evropa

10:50 – 11:05   Miroslav ŠEPTÁK (Praha): Parlament a politická kultura v období přechodu Rakouska od demokracie k autoritativnímu režimu

- 11:05 – 11:20 Richard LEIN (Wien): Závada jednacího řádu nebo chladný puč? Vyřazení rakouského parlamentu v březnu 1933.
- 11:20 – 11:35 Kamila STAUDIGL-CIECHOWICZ (Wien): Rakouská ústava roku 1934 v pohledu dobových státovědců vídeňské Fakulty práva a státovědy
- 11:35 – 11:50 Christoph SCHMETTERER (Wien): Zákonodárné orgány v rakouském stavovském státě 1934 – 1938
- 11:50 – 12:05 David HUBENÝ (Praha): Parlamentarismus v období II. Československé republiky
- 12:05 – 12:20 *Diskuse*
- 12:20 – 14:00 *Oběd*
- Pro zájemce možnost fakultativní prohlídky budovy bývalého Federálního shromáždění*
- 14:00 – 14:15 Jan DOBEŠ (Praha): Zákonodárný orgán v podmínkách „lidové demokracie“: Národní shromáždění 1945–1948
- 14:15 – 14:30 Petr KARLÍČEK (Děčín): Československé parlamentní strany v karikaturách nastupujícího totalitního období
- 14:30 – 14:45 Stanislav KONEČNÝ (Košice): Národná rada Zakarpatskej Ukrajiny v povojnovom vývoji Podkarpatskej Rusi
- 14:45 – 15:00 Jiří HOPPE (Praha): Československý parlament v roce 1968
- 15:00 – 15:20 *Diskuse*
- 15:20 – 15:40 *Přestávka na kávu*

Tematický blok V

Parlament a parlamentarismus v posttotalitní transformaci

- 15:40 – 15:55 Jan RYCHLÍK (Praha): Princip zákazu majorizace ve Federálním shromáždění a jeho vliv na zánik Československa v roce 1992
- 15:55 – 16:10 Petr ROUBAL (Praha): Formování polistopadového parlamentarismu: Stav výzkumu o Federálním shromáždění 1989–1992
- 16:10 – 16:25 Petr KOLÁŘ (Praha): Utváření pozice parlamentu v českém ústavním systému v první polovině devadesátých let 20. století
- 16:25 – 16:40 *Diskuse*
- 16:40 – 17:00 *Přestávka na kávu*
- 17:00 – 17:15 András BOZÓKI (Budapest): Tvorba ústavy v Maďarsku a post-komunistická transformace
- 17:15 – 17:30 Bettina TÜFFERS (Berlin): 10. Lidová komora NDR – Sebeparlamentarizace lidového shromáždění v přelomových časech
- 17:30 – 17:45 Milan ZEMKO (Bratislava): Zrod a peripetie slovenského parlamentarizmu v 20. století
- 17:45 – 18:00 *Diskuse a zakončení konference*

Tlumočení: 7. 4.: angličtina, němčina, čeština

8. 4.: němčina, čeština

Organizační pokyny: zájemci o účast na jednání konference jsou s ohledem na kapacitní a bezpečnostní podmínky obou míst jednání povinni se předem registrovat na e-mailové adrese: vasek@mua.cas.cz. Prosíme Vás o uvedení těchto údajů: jméno, instituce (u studentů VŠ), email, číslo OP nebo pasu. Bez potvrzené registrace není účast na jednání možná. Děkujeme za pochopení.